

Milostivé léto II (zákon č. 214/2022 Sb., o zvláštních důvodech pro zastavení exekuce a o změně souvisejících zákonů). Komentář [e-kniha].

Martin Štika

Praha: Wolters Kluwer ČR, 2022

JUDr. Miroslav Sedláček, Ph.D., LL.M.

Právnícká fakulta Univerzity Karlovy

sedlacek@prf.cuni.cz

Komentář JUDr. Ing. Martina Štíky představuje první ucelený výklad zákona č. 214/2022 Sb., o zvláštních důvodech pro zastavení exekuce a o změně souvisejících zákonů, **tzv. Milostivého léta II**, jehož cílem je předložit podrobnou právní analýzu a nastítnit aplikaci normy v právní praxi, která nabyla účinnosti od 1. září 2022. Podstatou Milostivého léta II (v úpravě § 1 až § 7) je osvobození fyzických osob od placení veškerých dalších pohledávek přesahujících zaplacenou jistinu v exekučním řízení a dalších nákladů exekuce za předpokladu, že povinný splní některou z alternativních podmínek úhrady jistiny a nákladů exekuce ve výši 1 500 Kč (zvýšenou o DPH). Povinným se tak umožňuje v co nejkratší době učinit kroky k zastavení exekucí vedených ve prospěch veřejnoprávních oprávněných a tím přispět ke snížení počtu exekucí (k tomu podrobně důvodová zpráva k zákonu). Oproti **tzv. Milostivému létu I** (účinnému v období od 28. října 2021 do 28. ledna 2022) je nastaven závazný procesní postup povinného i soudního exekutora, došlo také k mírné modifikaci podmínek a úpravě výše paušální náhrady nákladů řízení, naopak v oblasti dispozice normy byla předchozí úprava v podstatě převzata.

Z hlediska disciplíny výkladu právního předpisu byly autorem využity nejen základní metody interpretace zákonného textu, ale i metody zvláštní. Zákon totiž v některých částech, i přes zjevnou snahu o zvýšenou popisnost, nedopadá na všechny relevantní procesní situace (zejména § 3). Za poněkud nešťastnou autor považuje speciální úpravu při doručování (§ 2), která soudním exekutorům v zásadě odňala možnost ověřit autentičnost podání. **Z pohledu zdrojů** komentář vychází zejména z důvodové zprávy k zákonu, také z bohaté odborné publikační činnosti autora v oblasti exekučního práva (zvláště pak je třeba poukázat na monografii *Soudní exekuce*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2016, nebo komentář *Chráněný účet*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2021), či z praktických znalostí a zkušeností autora.

Výkladový text komentáře kopíruje ustanovení zákona, který se rozpadá celkem do **čtyř částí**. Nejrozsáhlejší pasáží je logicky hned **část první** věnující se zvláštním důvodům pro zastavení exekuce (§ 1 až 7). V ní se autor postupně detailně věnuje zákonným předpokladům pro zastavení exekuce (§ 1), procesnímu postupu při podání žádosti povinným a navazující činnosti exekutora včetně stanovení lhůt (§ 2), paušální náhradě nákladů exekuce podle § 87 odst. 1 exekučního řádu ve výši 1 500 Kč a nákladům oprávněného (§ 3), otázce osvobození od placení pohledávek přesahujících jistinu (§ 4), výjimkám ze zákona (§ 5), subsidiárnímu použití exekučního řádu (§ 6) či přechodným ustanovením (§ 7). Zdařile je odkazováno na související ustanovení, související předpisy nebo na literaturu (především na důvodovou zprávu, i když je např. k ustanovení § 1 poukázáno rovněž na seminář JUDr. M. Kasíkové pořádaný v Praze dne 4. října 2021 Exekutorskou komorou ČR). Autor neopomněl ani uvedení

praktického příkladu, a to výroku rozhodnutí o osvobození povinného od placení a o částečném zastavení exekuce (výklad k § 4 odst. 1, 2), který by měl být podle autora formulován následovně: „I. Povinný se ohledně pohledávky oprávněného vymáhané podle exekučního titulu osvobozuje od placení veškerých dalších nároků přesahujících zaplacenou jistinu, které byly uspokojeny k 1. září 2022 / datum v rozmezí ode dne 1. září 2022 do dne 30. listopadu 2022. II. Exekuce vedená na základě pověření soudu, podle vykonatelného titulu, se částečně zastavuje v rozsahu, ve kterém byl povinný osvobozen od placení pohledávky oprávněného podle výroku č. I. tohoto usnesení. III. Žádný z účastníků nemá nárok na náhradu nákladů po osvobození povinného a po částečném zastavení exekuce. IV. Náklady exekuce zaplacené povinným podle § zákona č. / Sb. se určují částkou 1 500 Kč. (Výrok IV. bude pouze v případě, že exekutor předtím nevydal příkaz k úhradě nákladů exekuce).“ Jistě lze souhlasit s autorem, že uvedený postup je speciální úpravou k § 55 exekučního řádu, který určuje postup exekutora při zastavení exekuce. Další části komentovaných ustanovení se již věnují změně občanského soudního řádu v **části druhé** (§ 8), ve kterém se nahrazuje termín „peněžitá dávka sociální péče“ slovy „dávky podle zákona o poskytování dávek osobám se zdravotním postižením, příspěvek na péči, zaopatřovací příspěvek“, dále změně exekučního řádu v **části třetí** (§ 9 a § 10), a to konkrétně úpravy podle § 55 odst. 7 až 11, a § 94 odst. 6 exekučního řádu, jakož i samotné účinnosti zákona v **části čtvrté** (§ 11).

Výkladový komentář, který je publikován jako e-kniha, je zpracován originálně, se znalostí věci a přináší řadu nových poznatků i argumentačně podložených závěrů. Nepochybně tak zasluhuje svoji pozornost, a to i když je hypotéza **tzv. Milostivého léta II** vystavěna na časově vymezeném okruhu řízení, výslovně určené množině oprávněných, na sdělení povinného podle § 1 odst. 3 komentované normy (písemně nejpozději do 30. listopadu 2022) a dvou alternativních podmínek úhrady jistiny a nákladů exekuce. Komentář tak bude nejen vítaným fundovaným příspěvkem k problematice, ale i praktickou výkladovou pomůckou pro odbornou veřejnost, soudní exekutory a účastníky exekučního řízení při řešení některých problémů z dané oblasti a samozřejmě může posloužit i pro účely pedagogické. Obsahově zdařilý text zahrnuje právní stav k 1. září 2022.